

24 iunie – 30 iunie

Pavel, apostolul neamurilor

Textul de memorat: „După ce au auzit aceste lucruri, s-au potolit, au slăvit pe Dumnezeu și au zis: «Dumnezeu a dat deci și Neamurilor pocăință, ca să aibă viața.»” (Faptele apostolilor 11:18)

Nu este dificil să-l înțelegem pe Saul din Tars (devenit, după convertire, apostolul Pavel) și motivele pentru care s-a opus creștinismului. El era un evreu devotat și învățase de mic despre importanța Legii și despre eliberarea politică iminentă a lui Israel, iar ideea că mult așteptatul Mesia ar putea fi executat rușinos, ca un criminal de cea mai joasă speță, era prea mult pentru el.

Nu ne surprinde convingerea lui că urmașii lui Isus nu respectau Tora și astfel împiedicau împlinirea planului lui Dumnezeu pentru Israel. Din punctul lui de vedere, credința lor că Isus cel crucificat era Mesia și că înviase din morți însemna apostazie totală. Nu trebuia să existe toleranță pentru astfel de absurdități sau pentru vreun om care nu voia să renunțe la ele. În această situație, decizia care i s-a părut cea mai nimerită era să fie instrumentul lui Dumnezeu de eradicare a acestor concepții din Israel. Pe paginile Scripturii, așa apare el la început, în postura de persecutor aprig al compatrioților săi care credeau că Isus era Mesia.

Însă Dumnezeu avea un alt plan cu el, complet diferit de al lui: ca el, un evreu, să predice că Isus era Mesia și, mai mult chiar, să ducă vestea aceasta la neamuri!

Duminică, 25 iunie – Persecutorul creștinilor

Saul din Tars este menționat prima dată în cartea Faptele apostolilor în relatarea despre uciderea lui Ștefan cu pietre (Faptele 7:58) și în legătură cu persecuția mai amplă declanșată în Ierusalim (Faptele 8:1-5). Petru, Ștefan, Filip și Pavel sunt protagoniștii acestei cărți, deoarece ei au luat parte la evenimentele premergătoare răspândirii credinței creștine dincolo de hotarele lumii iudaice. Ștefan are o importanță aparte, pentru că propovăduirea și martiriul lui se pare că au avut un impact extraordinar asupra lui Saul.

Ștefan era un evreu vorbitor de greacă și unul dintre primii șapte diaconi (Faptele 6:3-6). Conform relatării din Faptele apostolilor, câțiva iudei veniți din diaspora și stabiliți la Ierusalim (Faptele 6:9) au început o discuție în contradictoriu cu Ștefan pe tema celor predicate de acesta despre Isus.

1. Ce acuzații i-au fost aduse lui Ștefan? La ce alte acuzații ne trimit ele cu gândul? Faptele 6:9-15; Matei 26:59-61.

Ostilitatea aprinsă față de cele predicate de Ștefan pare a avea două cauze. În primul rând, Ștefan i-a înfuriat pe oponenții săi, fiindcă nu pune accentul principal pe lucrurile care deveniseră esența iudaismului și care erau considerate simbolurile identității religioase și naționale: legea iudaică și templul. În al doilea rând, pe lângă faptul că diminua importanța acestor embleme ale credinței iudaice, el îl așeza în locul lor pe Isus, Mesia cel răstignit și înviat.

Nu e de mirare că Ștefan a stârnit mânia lui Saul, fariseul (Filipeni 3:3-6), care, după zelul cu care se împotriva creștinilor, făcea parte dintr-o grupare strictă și militantă a fariseilor, caracterizată de fervoare revoluționară. Crezând că marile profeții legate de Împărăția lui Dumnezeu (Daniel 2; Zaharia 8:23; Isaia 40 – 55) urmau să se îndeplinească în curând, a considerat probabil că era de datoria lui să-L ajute pe Dumnezeu să le aducă la îndeplinire, iar calea era curățarea Israelului de corupția religioasă și de ideea că Isus era Mesia.

Cum putem învăța să ne temperăm zelul pentru a nu ajunge în situația lui Saul?

Luni, 26 iunie – Convertirea lui Saul

2. Cum redă Saul întâlnirea sa cu Hristos? Faptele 9:5

Saul trece rapid de la persecutarea din umbră a bisericii primare (ținerea hainelor executorilor lui Ștefan) la o implicare efectivă și vehementă (vezi Faptele 8:1-3; 9:1,2,13,14,21; 22:3-5). Câteva dintre cuvintele utilizate de Luca pentru a-l descrie evocă imaginea unui animal sălbatic feroce sau a unui soldat înverșunat pus pe distrugerea inamicului. De exemplu, cuvântul tradus prin „prăpăd”, în Faptele 8:3, este utilizat în traducerea greacă a Vechiului Testament (Psalmii 80:13) pentru a descrie distrugerile provocate de un mistreț. Este clar că Saul nu desfășura această campanie anticreștină doar de conveniență, fără convingere personală; intenția lui de a-i extermina pe creștini era deliberată și venea din convingere.

3. Citește cele trei relatări ale convertirii lui Saul. Cum poate fi explicată convertirea lui? Altfel spus, ce a făcut el ca să merite bunătatea cu care l-a tratat Dumnezeu? Faptele 9:1-18; 22:6-21 și 26:12-19.

Omenește, convertirea lui Saul părea o imposibilitate (așa se explică scepticismul exprimat de mulți la auzirea acestei vești).

Singurul lucru pe care îl merita el era pedeapsa. Dar Dumnezeu i-a arătat har acestui evreu zelos. Trebuie subliniat aici totuși că schimbarea lui nu a avut loc din senin și că nu a fost forțată.

Saul nu era un ateu. Era un om religios, deși se înșela grav în concepția sa despre Dumnezeu. Cuvintele pe care i le-a spus Isus, „ți-ar fi greu să arunci înapoi cu piciorul într-un țepuș” (Faptele 26:14), sunt un indiciu că Duhul Sfânt lucra deja la inima lui. În lumea antică, „țepușul” era un băț cu vârf ascuțit cu care se îndemneau vitele când nu mai trăgeau plugul. Saul rezistase o vreme îndemnurilor lui Dumnezeu, dar, în final, pe drumul către Damasc, în urma unei întâlniri miraculoase cu Isus cel înviat, a ales să nu se mai opună.

Gândește-te la experiența convertirii tale. Poate că nu a fost la fel de dramatică precum experiența lui Pavel (în general, convertirile nu sunt dramatice), dar în mod sigur a fost o manifestare a harului lui Dumnezeu. În ce privință ți-a arătat Dumnezeu har? De ce este important să nu uităm niciodată ce am primit prin Hristos?

Marti, 27 iunie – Saul în Damasc

La întâlnirea cu Isus, Saul și-a pierdut vederea și a fost îndrumat să se ducă acasă la un om pe nume Iuda și să-l aștepte acolo pe un alt om, Anania. Pierderea vederii fizice a fost cu siguranță pentru el un semn al orbirii spirituale care îl determinase să-i persecute pe urmașii lui Isus.

Faptul că Isus i s-a arătat pe drumul spre Damasc a schimbat totul. Fusese atât de convins că avea dreptate și iată totuși că se înșelase. Nu lucruse pentru Dumnezeu, ci împotriva Lui. Când a intrat în Damasc, nu mai era un fariseu arogant și zelos. Timp de trei zile, nu a mâncat și nu a băut nimic, s-a rugat și a meditat la tot ce i se întâmplase.

4. De ce exprima Anania reținerile pe care le avea față de Saul, în ciuda poruncii clare pe care i-o dăduse Domnul? Faptele 9:10-14

Încearcă să înțelegi ce se petrecea în sufletul lui Anania: Saul, prigonitorul, credea acum în Isus și urma să fie apostolul ales de Dumnezeu pentru a duce Evanghelia la neamuri (vezi Faptele 26:16-18).

Normal că vestea l-a pus în încurcătură! Dacă biserica din Ierusalim a ezitat să-l accepte pe Pavel chiar și la trei ani după convertirea lui (Faptele 9:26-30), imaginează-ți câte nedumeriri și temeri au avut credincioșii din Damasc la doar o zi după aceea!

Domnul i-a dat lui Anania vestea uimitoare despre Saul din Tars printr-o viziune, deoarece nimic altceva nu l-ar fi convins că dușmanul creștinilor s-a convertit în mod real.

Când a plecat din Ierusalim, Saul avea de la preoții de seamă autorizarea și însărcinarea de a eradica definitiv

credința creștină (Faptele 26:12). Dumnezeu avea însă pentru el o misiune cu totul diferită, bazată pe o autoritate net superioară: ducerea Evangheliei la neamuri. Probabil că pentru Anania și pentru ceilalți creștini iudei lucrul acesta trebuie să fi fost și mai șocant decât vestea convertirii lui.

Dacă până atunci Saul se luptase să oprească răspândirea credinței creștine, Dumnezeu avea să o răspândească de atunci înainte prin el dincolo de regiunile în care se gândiseră creștinii s-o ducă.

Citește 1 Samuel 16:7; Matei 7:1 și 1 Corinteni 4:5. Ce ne spun aceste texte despre prudența pe care ar trebui să o avem atunci când evaluăm experiența spirituală a altora? Ce evaluări greșite ai făcut până acum în dreptul unor persoane și ce ai învățat de aici?

Miercuri, 28 iunie – Evanghelia ajunge la neamuri

5. Unde a fost înființată prima biserică pentru neamuri? Din ce cauză au ajuns creștinii acolo? La ce eveniment din Vechiul Testament ne trimite cu gândul această situație? Faptele 11:19-21,26; Daniel, capitolul 2.

Persecuția izbucnită în Ierusalim după uciderea lui Ștefan i-a constrâns pe unii creștini iudei să fugă circa patru sute optzeci de kilometri spre nord, până în Antiohia. Cetatea Antiohia era capitala provinciei romane Siria și a treia cetate ca importanță, după Roma și Alexandria. Populația ei, estimată la cinci sute de mii de oameni, era extrem de cosmopolită, fiind un loc ideal pentru înființarea unei biserici pentru neamuri și pentru punerea bazelor misiunii mondiale pentru biserica creștină.

6. Ce eveniment l-a determinat pe Barnaba să meargă la Antiohia și apoi să-l aducă și pe Pavel acolo? Cum este descrisă biserica de acolo? Faptele 11:20-26

Cronologia evenimentelor din viața lui Pavel este dificil de realizat, dar se pare că între vizita sa la Ierusalim de după convertire (Faptele 9:26-30) și invitația lui Barnaba de a-l însoți la Antiohia au trecut cam cinci ani. Ce a făcut Pavel în tot acest timp? Nu se știe cu exactitate. Se presupune însă, pe baza declarației sale din Galateni 1:21, că a propovăduit Evanghelia în regiunile Siria și Cilicia. Tot în această perioadă a trecut prin câteva dintre greutățile amintite în 2 Corinteni 11:23-28.

Sub călăuzirea Duhului Sfânt, biserica din Antiohia a înflorit. Enumerarea din Faptele 13:1 arată că natura cosmopolită a cetății s-a reflectat imediat în biserică prin diversitate etnică și culturală (Barnaba era din Cipru, Luciu era din Cirene, Simon era probabil din Africa, Pavel era din Cilicia, ca să nu-i mai punem la socoteală pe toți convertiții dintre neamuri). Duhul Sfânt lucra acum ca să ducă Evanghelia la neamuri, folosind Antiohia ca sediu pentru activități misionare mai vaste, care să se extindă dincolo de granițele Siriei și Iudeei.

Recitește Faptele 11:19-26. Ce lecții transmise de biserica din Antiohia, a cărei caracteristică era diversitatea culturală și etnică, putem aplica astăzi în bisericile noastre?

Joi, 29 iunie – Conflict în biserică

Totuși, fiindcă niciun om nu este perfect, au apărut probleme și în comunitatea credincioșilor de la început.

7. Ce au făcut unii credincioși din Iudeea pentru a contracara lucrarea lui Pavel cu creștinii neevrei din Antiohia? Faptele 15:1-5

Nu toți erau mulțumiți de intrarea în biserică a credincioșilor dintre neamuri. Conflictul a fost iscat de condițiile pentru intrarea neamurilor în biserică. Potrivit unora, credința în Isus nu era suficientă pentru a fi creștin; credința, susțineau ei, trebuia să fie însoțită de circumcizie și de ascultarea de legea lui Moise. Ca să fie creștini adevărați, afirmau ei, credincioșii dintre neamuri trebuiau să se circumcidă. (Ne putem face o idee despre separarea dintre evrei și ceilalți, citind Faptele 10:1 – 11:18, unde este relatată experiența lui Petru cu Corneliu și, ulterior, reacția bisericii.)

Faptul că biserica din Ierusalim supraveghea, prin trimișii săi oficiali, lucrarea lui Filip cu samaritenii (Faptele *Studiu Biblic, Trim. III, 2017 – Evanghelia în Galateni*

8:14) și lucrarea din Antiohia (Faptele 11:22) poate fi un indiciu că includerea neamurilor în comunitatea creștină era privită cu oarecare îngrijorare. Însă reacția față de decizia lui Petru de a-l boteza pe Corneliu, un soldat roman necircumcis, ne arată clar că printre primii creștini existau neînțelegeri cu privire la problema neamurilor. Includerea ocazională a unui străin, precum Corneliu, probabil că i-a incomodat pe unii, însă eforturile intenționate ale lui Pavel de a deschide larg porțile bisericii pentru primirea neamurilor doar pe baza credinței în Isus au dus la încercări deliberate din partea unora de a pune piedici lucrării lui.

Deși Conciliul din Ierusalim (Faptele 15) a susținut, în final, poziția lui Pavel în ceea ce privește problema circumciziei, împotrivirea față de lucrarea lui a continuat. După șapte ani, când a mers ultima dată la Ierusalim, mai erau încă mulți care priveau lucrarea lui cu suspiciune. Chiar când a intrat în templu, Pavel a fost în pericol să-și piardă viața atunci când iudeii din Asia au strigat: „Bărbați israeliți, dați ajutor! Iată omul care propovăduiește pretutindeni și în toată lumea împotriva norodului, împotriva Legii și împotriva locașului acestuia!” (Faptele 21:28; vezi și 21:20,21)

Pune-te în locul acestor credincioși iudei, care erau îngrijorați de învățătura lui Pavel. Aveau dreptate? Unde ne pot duce ideile preconcepute și prejudecățile culturale (și chiar religioase)? Ce putem face pentru a evita greșelile făcute de ei, chiar dacă suntem bine intenționați?

Vineri, 30 iunie – Un gând de încheiere

Studiu suplimentar: Cu privire la relația dintre convertirea personală și bisericească, citește din Ellen G. White, *Mărturii*, vol. 3, din capitolul „Autoritatea bisericii”, pp. 376–380 (430–434). Cu privire la prima parte a vieții lui Pavel și la convertirea sa, vezi harta și comentariile din *Comentariul biblic AZȘ*, vol. 6, pp. 226–234.

„Mai înainte, Pavel fusese cunoscut ca un zelos apărător al religiei iudaice și un neobosit prigonitor al urmașilor lui Isus. Curajos, independent și stăruitor, talentele și educația lui l-ar fi făcut destoinic să slujească aproape în orice ramură de activitate. El putea judeca cu o extraordinară limpezime și, prin sarcasmul său usturător, putea să-l așeze pe potrivitnicul său într-o lumină de neînvidiat. Iar acum, iudeii îl vedeau pe acest tânăr neobișnuit de promițător, unit cu aceia pe care mai înainte el îi prigonea și predicând fără teamă în Numele lui Isus.

Uciderea unui general în luptă înseamnă o pierdere pentru armata lui, însă moartea sa nu-i dă puteri noi dușmanului. Dar, când un bărbat de vază se alătură forțelor potrivnice, nu numai că se pierd serviciile lui, dar cei cărora li se alătură dobândesc un avantaj categoric. Saul din Tars, în drumul său spre Damasc, ar fi putut să fie foarte ușor lovit de moarte de Domnul și, astfel, puterea prigonitoare ar fi fost foarte mult slăbită. Dar, în providența Sa, Dumnezeu nu numai că a cruțat viața lui Saul, ci l-a și convertit, în felul acesta transferând un luptător de frunte din tabăra vrăjmașului în aceea a lui Hristos. Vorbitor elocvent și critic aspru, Pavel, cu o fire hotărâtă și un curaj cutezător, avea tocmai acele însușiri de care era nevoie în prima biserică.” – Ellen G. White, *Faptele apostolilor*, ed. 2014, pp. 91–92

BIBLIA ȘI CARTEA PROFETI ȘI REGI – STUDIU LA RÂND

Biblia: Isaia 27–33

1. Pe cine a pedepsit Domnul cu măsură?
2. Despre cine s-a scris că va cădea ucis de o sabie neomenească?
3. Cui se adresa Domnul cu termenul „nepăsătoarelor”?
4. Care este răspunsul la întrebarea: „Cine dintre noi va putea să rămână lângă un foc mistuitor...?”

Profeți și regi, capitolul 26

5. După cine tânjește inima Infinitei Iubiri?